

Advies Raadgevend Comité

Datum vergadering: 8 mei 2018

Agendapunt: Adviesvraag m.b.t. het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende het inzagerecht en de bemiddeling bij interlandelijke adoptie

Adviesnummer: **RCVCA/20180508/Advies 05**

1. Advies op vraag van de Vlaams Adoptieambtenaar

2. Gronden voor het advies

Het gevraagde advies heeft betrekking op de opdracht van het Vlaams Centrum voor Adoptie, namelijk de adoptie van kinderen.

Het Raadgevend Comité bij het Vlaams Centrum voor Adoptie heeft de taak om adviezen te verlenen, zoals vermeld in artikel 20,§8 van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen en het besluit van de Vlaamse Regering van 21 oktober 2016 betreffende het Raadgevend Comité van het Vlaams Centrum voor Adoptie en de Vlaamse adoptieambtenaar.

Meer concreet, wordt advies verstrekt over de ontwerpbesluiten van de Vlaamse Regering, naar aanleiding van de wijziging (dd. 16 maart 2018) van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen.

3. Behandeling

- Het Raadgevend Comité behandelde het advies in zijn vergadering van 8 mei 2018.
- Het stuk dat daarbij in bespreking werd genomen was het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende het inzagerecht en de bemiddeling bij interlandelijke adoptie.

4. Advies

Het Raadgevend Comité geeft over het algemeen een gunstig advies, maar vraagt uw aandacht voor de aanpassing en/of herwerking van de volgende artikels:

Artikel 12, §3 en §4: De adoptiedienst brengt het Vlaams Centrum voor Adoptie onverwijld op de hoogte van elke wijziging in het kanaal.

- Het Raadgevend Comité is akkoord met betrekking tot het principe en de werkwijze rond de opstart van een tweede adoptieprocedure na de sluiting/schorsing van een kanaal. Dit is van toepassing bij de schorsing van zowel proefkanalen als van een actief kanaal. Het Raadgevend Comité stelt zich wel de vraag waarom deze bepaling onder de titel "Afdeling 2. Proefdossiers" zit.

Hoofdstuk 3, Afdeling 1. Dossiers en wachtlijstbeheer: De adoptiedienst neemt, indien nodig, de nodige maatregelen om een kandidaat-adoptant te heroriënteren naar een ander kanaal. Dit gebeurt steeds in samenspraak met het Vlaams Centrum voor Adoptie.

- Het Raadgevend Comité is akkoord dat deze paragraaf uit het ontwerpbesluit geschrapt wordt.

Artikel 14bis, §2 en §3:

Het Raadgevend Comité is niet akkoord met het voorstel om te werken met een getrappt systeem (d.i. in eerste instantie een heroriëntering binnen de eigen adoptiedienst en pas in tweede instantie een heroriëntering naar een andere adoptiedienst). Deze artikels moeten in die zin herwerkt worden. Het Raadgevend Comité adviseert dat kandidaat-adoptieouders informatie krijgen over al hun mogelijkheden voor overstap, over de verschillende diensten heen.

Artikel 14bis, §3: [...] Hierbij wordt rekening gehouden met de kenmerken van de kandidaat-adoptant, het profiel van het kind dat hij wenst te adopteren, alsook met de mogelijkheden om (nog) nieuwe bemiddelingscontracten af te sluiten voor een bepaald herkomstland. De opname op de wachtlijst, alsook de opstart van de bemiddeling, zoals voorzien bij artikel 16, gebeurt met respect voor de datum van het eerste bemiddelingscontract van de betrokken kandidaat-adoptant en verder in volgorde van de datum van de bemiddelingscontracten van de kandidaat-adoptanten op de wachtlijst.

- "De opname op de wachtlijst [...] gebeurt met respect voor de datum van het eerste bemiddelingscontract van de betrokken kandidaat-adoptant..." wordt gewijzigd in: "De opname op de wachtlijst [...] gebeurt met respect voor de datum van het bemiddelingscontract van de betrokken kandidaat-adoptant **m.b.t. het kanaal dat geschorst/gesloten werd...**"
- De termijn, waarin kandidaat-adoptieouders dit overzicht zullen ontvangen, is best zo kort mogelijk. Hierbij moeten kandidaat-adoptieouders duidelijk geïnformeerd worden over de praktische en financiële gevolgen bij de overstap naar een ander kanaal bij een andere adoptiedienst. In uitzonderlijke gevallen en na overleg tussen de adoptiediensten en VCA kan deze termijn verlengd worden.
- Het Raadgevend Comité vraagt aan VCA om in overleg met de diensten een nieuw voorstel voor deze bepaling te formuleren.

Artikel 14bis, §4: De kandidaat-adoptant dient een beslissing te nemen omtrent de mogelijkheid tot heroriëntatie naar een kanaal bij dezelfde of andere adoptiedienst binnen de maand nadat het Vlaams Centrum voor Adoptie het in §3 bedoelde overzicht omtrent zijn mogelijkheden heeft overgemaakt.

- Na ontvangst van het overzicht van zijn mogelijkheden, is het Raadgevend Comité akkoord dat de kandidaat-adoptant over een max. termijn van 1 maand beschikt om de overstap naar een ander kanaal te maken. Binnen deze termijn wordt het behoud van zijn wachtanciënniteit bij overstap gegarandeerd. Tijdens deze bedenperiode mogen

de adoptiediensten intakegesprekken met nieuwe kandidaat-adoptanten organiseren, maar geen nieuwe bemiddelingsovereenkomsten afsluiten. In uitzonderlijke gevallen en na overleg tussen de adoptiediensten en VCA kan hiervan afgeweken worden.

Artikel 17bis: "...het multidisciplinaire team..." moet vervangen worden door "...het **interdisciplinaire** team...".

Artikel 20: De adoptiedienst zorgt voor de begeleiding van het adoptiekind en de adoptanten na hun aankomst in België om de eerste **hechting** en integratie in het nieuwe gezin te ondersteunen. Daarvoor wordt de kandidaat-adoptant door de adoptiedienst uitgenodigd voor een welkomstbezoek en komt de adoptiedienst, binnen 15 maanden na aankomst van het kind in België, tweemaal op huisbezoek bij elke kandidaat-adoptant waarmee het een overeenkomst als vermeld in artikel 28 of 33, eerste lid, heeft afgesloten. De adoptiedienst stelt een rapport op van elk huisbezoek.

- "...om de eerste hechting en integratie..." moet vervangen worden door "...om de eerste **gehechtheidsrelaties** en integratie...".

Artikel 20: De kandidaat-adoptant betaalt voor deze huisbezoeken een bijdrage van 500 euro. Als het herkomstland de rapporten van deze huisbezoeken moet ontvangen, dan betaalt de kandidaat-adoptant de vertaal-, legalisatie- en verzendkosten.

- Het Raadgevend Comité vindt het huidige nazorgaanbod te beperkt: nazorg na aankomst van het adoptiekind is voor de leden van het Raadgevend Comité een integraal onderdeel binnen de adoptieprocedure en moet ook zo door de adoptieouders beschouwd worden, naar analogie met de verplichte voorbereidingscursus door Steunpunt Adoptie.
- Het Raadgevend Comité is van oordeel dat de betaling van een bijdrage voor de nazorg dient te worden losgekoppeld van concrete prestaties. Verderop in het Besluit kan en moet wel nog worden gespecificeerd welke prestaties daartegenover staan (huisbezoeken of andere activiteiten).

Artikel 22, §1: De adoptiedienst blijft, na aankomst van het kind in België, beschikbaar voor het adoptiegezin. Zij biedt, waar mogelijk, ondersteuning op maat van het adoptiegezin. De adoptiedienst staat open voor vragen van geadopteerden naar hun roots. Tevens faciliteert zij inzage in het adoptiedossier, zoals geregeld bij artikel 25 van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen.

- Het Raadgevend Comité adviseert dat dit artikel actiever geformuleerd wordt: de adoptiediensten bieden bijkomende nazorg aan voor alle adoptiebetrokkenen: geadopteerden, geboorteouders en adoptieouders.

Artikel 22, §2: De adoptiedienst voorziet daarnaast voor ieder adoptiegezin in de mogelijkheid om bijkomend beroep te doen op een laagdrempelig ondersteuningsaanbod, met huisbezoeken om de drie jaar of andere activiteiten op een aantal scharnierleeftijden en dit zowel voor adoptieouders, als voor geadopteerden. Dit aanbod omvat minimaal twee extra huisbezoeken om de eerste hechting en integratie in het nieuwe gezin te ondersteunen, in aanvulling op de begeleiding van het adoptiekind en de adoptant na hun aankomst in België, geregeld bij artikel 20 van dit besluit.

De adoptieouder die van dit bijkomend aanbod gebruik wil maken, betaalt hiervoor een eigen bijdrage van 500 euro, bovenop de bijdrage, bepaald in artikel 20, tweede lid en onverminderd de extra bijdrage in artikel 21. Als het herkomstland de rapporten van deze huisbezoeken moet ontvangen, dan betaalt de kandidaat-adoptant de vertaal-, legalisatie- en verzendkosten.

- "...om de eerste hechting en integratie..." moet vervangen worden door "...om de eerste **gehechtheidsrelaties** en integratie...".
- Het Raadgevend Comité is van mening dat het aanvullend nazorgaanbod er idealiter voor alle adoptiegezinnen is; en dus niet louter optioneel, voor wie hier specifiek voor kiest. In voorkomend geval dient ook artikel 22§1 te worden aangepast, waarbij de zin 'Zij biedt, waar mogelijk, ondersteuning op maat van het adoptiegezin', kan worden weggelaten.
- Het Raadgevend Comité wenst het belang te benadrukken van bijkomende middelen voor kwaliteitsvolle nazorg, gezien een bijkomende vergoeding voor aanvullende nazorg een drempel kan vormen om op dit aanbod in te gaan. Indien er geen bijkomende middelen voorzien worden, zijn de adoptiediensten verplicht een extra bijdrage van 500 euro te vragen.

De secretaris,

Steven Valckx

De voorzitter van het Raadgevend Comité,

Nicole Vliegen